

Eesti Interneti Sihtasutuse (EIS) strateegia aastateks 2013 – 2015

EIS-i missioon on Eesti maatunnusega ja Eestiga seotud tipptaseme domeeninimede haldamine ning nende registreerimise korraldamine internetikogukonna, sealhulgas avalikes huvides.

EIS-i visioon on olla stabiilse ja turvalise domeeninimede süsteemi tagaja läbi sidusrühmade koostöömudeli eduka rakendamise, tasakaalustades ja arvestades sidusrühmade erinevaid huvisid ning tegutsedes ülemaailmse interneti .ee osa ladusa toimimise nimel.

Põhiväärtused:

Usaldusväarsus

Avatus

Koostöö

Läbipaistvus

Asjatundlikkus

Hetke olukord: EIS on 2009. aasta 13. veebruaril Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi ja Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu (ITL) poolt asutatud eraõiguslik sihtasutus.

EIS-i põhikirjalised eesmärgid on:

1. Eesti internetikogukonna esindamine piiriüleses internetikogukonnas, sh Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN) ja teiste asjaomaste organisatsioonide ees.
2. Eesti maatunnusega ning Eestiga seotud tipptaseme domeeninimede haldamine ning nende registreerimise korraldamine internetikogukonna, sealhulgas riigi ühistes huvides;
3. Eelmärgitud domeeninimede registri(te) nõuetekohane pidamine ja vastavate teenuste osutamine ning EIS eesmärkide täitmiseks vajaliku tehnilise- ja intellektuaalse baasi arendamine arvestades elektroonilises keskkonnas esinevaid julgeolekuriske;
4. Domeenivaidluste vahekohtu töö tagamine.

Alates 1993 aastast kuni 2. juulini 2010 tegeles .ee lõpulist domeeninimede registri haldamisega Eesti Hariduse ja Teaduse Andmesidevõrk (EENet). Uued domeenireeglid kinnitati 2010. aasta märtsis, sama aasta 2. juulil võttis EIS registri haldamise üle. Uue kahetasemelise domeenide registreerimise korra rakendamine algas 5. juulil 2010. Domeenireform lõppes 6. aprillil 2011, mil vabanes ligi 38 000 uue domeenikorra järgi ümber registreerimata domeeni.

Sama aasta 13. juunil kaeti .ee domeeni all kogu Eesti tähestik, tuues käibele täpitähtedega domeenid.

EIS strateegia 2013-2015 perioodi alguse olulisemad väljakutsed:

1. Redelegerimise lõpuleviimise vajadus;
2. riskidele tundlik taristusüsteem;
3. aeglane ja kulukas DNS-i ning registrisüsteemi arendus;
4. .ee domeenide koguarvu väiksus, mis tingib .ee kõrge hinna;
5. rahvusvaheliste ülddomeenide (eriti .eu) suur osakaal võrreldes .ee-ga;

Strateegia elluviimisega soovib EIS muuhulgas tegeleda ülaltoodud väljakutsetega, samuti saavutada registreerijate rahulolu tõusu .ee registreerimise teenusega ja domeenide arvu suurenemist registris (83 900 domeenini strateegia perioodi lõpuks).

Tegevusvaldkonnad:

1 Domeeninimede süsteemi (DNS) teenuse kättesaadavuse, stabiilsuse ja turvalisuse tagamine

- 1.1 Nimeserverite haldus (redelegerimise järgne serverite arv, lepingud, asukohad);
- 1.2 nimeserverite võrguliikluse kvaliteetsem monitoorimine ja statistika koondamine;
- 1.3 koostöö ISP-idega (internetiteenuste pakkujatega), et .ee oleks 24/7 kättesaadav.

2 Domeeniregister ja seotud arendused

- 2.1 Portaalide ühiskondlikkuse laiendamine (portaalides ja kodulehel sisalduva informatsiooni kohandamine domeeni registreerijate ja internetikasutajate ootustele vastavalt – kasutatavus mobiilsetes seadmetes, interneti teemalised juhised ja nõuanded, interneti kiiruse ning ühenduse kvaliteedi testimine jms);
- 2.2 FRED (EIS registri andmebaasi) arenduse viiside valik (uus valmislahendus koos vajalike kohandustega või EIS-i vajadustele vastav uus arendus);
- 2.3 täiendavate autentimismeetodite aktsepteerimine (näiteks portaalide kasutatavuse laiendamine välisriikide elektroonsete ID-kaartide lahenduste kaudu (Soome, Leedu, Belgia, Portugal));
- 2.4 WHOIS (domeeninimede andmebaasi) andmekvaliteedi edasiarendamine (mh. andmete võrdlus teistes registrites olevate andmetega; koostöös registripidajatega registreerijate motiveerimine domeeni registreerimisel esitama võimalikult täpseid andmeid ja

andmete uuendamist; analüüsida, kas on otstarbekas luua avalik tagasiside kanal WHOIS andmete ebatäpsustest teada andmiseks). Mitmeid automaatkontrolle takistab riiklike andmekogude teenuse kõrge hind – toetame OpenData initsiatiivi;

2.5 tsentraalne logide haldus ja analüüs (võrguliikluse monitoorimine);

2.6 anonüümse WHOIS vajalikkuse analüüs (nõudluse ja riskide analüüs võimalusele salastada avalikes WHOIS andmetes domeeni kontaktide andmed, asendades need vahendaja andmetega, kelle kaudu domeeni omanike ja kontaktidega ühendust saab);

2.7 optimaalse registri infrastruktuuri rajamine (süsteemi dubleerimine jms).

3 Interneti turvalisuse tõstmine läbi EIS-i tegevusvaldkonna arendamise

3.1 Turvalisus ja DNSSEC (*Domain Name System Security Extensions*) juurutamine .ee tsoonis, koostöös seotud ja huvitatud osapooltega (interneti kasutajate teavitamine jms);

3.2 DANE (DNS-based Authentication of Named Entities, DNSSECi taristu põhine alternatiiv praegusele CA põhisele TLS/SSL lahendusele) arengu jälgimine ja toetamine – lisaväärtus olemasolevale süsteemile (https sertifikaadid, e-kirjade allkirjastamine);

3.3 interneti (tehniliste jms) juhendite kättesaadavaks tegemine (DNS spetsiifilised juhendid ja juhised - DNSSEC, kodune lahendav nimeserver, avatud nimeserverite kasutamine; teised internetiga seotud juhised nagu koduse wifi võrgu turvalisuse tagamine, proxy serverite kasutamine ning avatud proxy serverid).

4 Koostöö sidusrühmadega

4.1 Sidusrühmade koostöömudeli rakendamine, arendamine, vajadusel laiendamine;

4.2 sujuv koostöö kõigi valdkonna asutuste ja ettevõtetega.

5 EIS teenuse kvaliteedi arendamine

5.1 .EE Direkt - viimase võimaluse registripidaja. Teenuse portaali väljaarendamine.

5.2 Registripidajatele suunatud teenuste arendus (valmis lahendus registripidajatele, elektrooniline asjaajamine, uute tehnoloogiate ja võimaluste juurutamine, elektroonne ja automatiseeritud arveldamine ja arve haldus, domeeni parkimine ja suunamine, registreerijate tagasiside jms);

5.3 EIS mobiilirakendused ja teenused tahvelarvuteid ja nutitelefone arvestades (portaalide ja kodulehe kohandamine mobiilsetele

- seadmetele, mobiilsed rakendused registreerija portaali ja/või .EE Direkt portaali tarvis, WHOIS/ WHOVAS);
- 5.4 standardiseeritud infoturbe poliitika loomine;
 - 5.5 registripidajate teenuste kvaliteedi tõstmisele ja ühtlustamisele kaasaaitamine (töötada välja minimaalsed klienditeeninduse standardid (best practices) ja rakendada need koostöös registripidajatega; tunnustada kvaliteetset registripidajateenust osutavaid registripidajaid);
 - 5.6 EIS-i organisatsiooni arendamine:
 - 5.6.1 Redelegerimise lõpuleviimine;
 - 5.6.2 EIS-i õigusliku staatuse analüüs (EIS-i suhe kehtiva õigusruumiga);
 - 5.6.3 EIS-i avatuse ja läbipaistvuse hoidmine/arendamine;
 - 5.6.4 Organisatsiooni kultuuri arendamine;
 - 5.6.5 "Roheline" büroo idee järgimine;
 - 5.6.6 EIS-i efektiivsuse parandamine;
 - 5.6.7 EIS-i toimepidevusreservi suuruse, moodustamis- ja kasutuspõhimõtete väljatöötamine;
 - 5.6.8 pikaajalise (5.a+) investeringute kava koostamine;
 - 5.7 statistika edasiarendamine ja avaldamine (EIS registrisüsteemist kättesaadava statistika avalikustamine, kommunikeerimine ning kodulehel kuvamine - automaatgraafikud andmebaasist jms);
 - 5.8 Domeenivaidluste komisjoni reeglite täpsustamine (DVK reglemendi ajakohastamine koostöös DVK liikmetega, näiteks sätestada alused lõivu (osaliseks) tagastamiseks, täpsustada otsuste täitmise korda);
 - 5.9 WHOVAS (WHOIS-i ajaloo kättesaadavaks tegemine EIS-i kodulehel (täna vaid registreerija portaalis).

6 .ee domeenide arvu suurendamine

- 6.1 Läbimõeldud müügistrateegia domeenide arvu suurendamiseks;
 - 6.1.1 koostöö registripidajatega (registripidajate turunduse toetamine);
 - 6.1.2 sotsiaalkampaaniate toetamine koostöös registripidajatega;
- 6.2 hinnakujunduspoliitika aluste analüüs ja väljatöötamine;
- 6.3 domeenitasu alandamine;
- 6.4 registripidajate arvu suurendamine (analüüsida välismaiste registripidajate turgu ja otsida registripidajatega katmata alasid);
- 6.5 Domeenireeglite ajakohastamine (arvestades EIS-i vajadusi, õiguslikku seisundit ja kogukondlikke ootusi jätkata domeenireeglite ajakohastamisega);
 - 6.5.1 kohaliku esindatuse nõude ülevaatamine (analüüsida, kas on

- vajadust ja õiguslikku alust nõuda vaid Eesti isikukoodi omava administratiivse kontaktisiku seotust domeeniga);
- 6.5.2 analüüsida, kas on nõudlust lühema, kui 1 aastase registreerimisperioodiga domeenide järele (näiteks kontserdid ja projektid);
- 6.5.3 ühetäheliste domeeninimede kasutuselevõtu analüüs (hetkel miinimum 2 tähemärki; tegemist potentsiaalselt väärtusliku ressursiga, analüüsida kas ja kuidas realiseerida);
- 6.6 Uuesti läbi mõtestada teise taseme domeenid ja sellega seonduv (analüüsida teise taseme domeenide hetke kasutatavust ja vajadust kogukonnas);
- 6.7 domeeninimede sisuanalüüs (domeeninimede registri sisu analüüs, et leida kasutamata huvitavaid või lihtsaid domeeni nimesid, eesmärgiga elavdada domeeni nimede registreerimist. Samuti lahendus, mis vaba domeeni nime otsivale kasutajale pakub välja juba otsingusse sisestatu põhjal teisi sarnaseid võimalusi vabade domeenide seast, kui soovitud domeen on juba registreeritud);
- 6.8 täiendava lisaväärtuse lisamine domeeni registreerimisele (näiteks open-ID).

7 Valdkonna eksperdi rollis tegutsemine

- 7.1 rahvusvahelise kogemuse toomine Eestisse (näiteks EIS-il on oma kontaktide kaudu võimalus Eestisse tuua parimaid praktikaid ning teadmisi nii sidusrühmadele kui ka EIS-i enda töö kvaliteedi arendamiseks läbi töötubade, seminaride või konverentside);
- 7.2 internetivabaduste kaitse nimel tegutsemine;
- 7.3 Internetipoliitikas kaasärääkimine;
- 7.4 valdkonna seadusloomeprotsessis osalemine;
- 7.5 valdkonna konverentside (CENTR kohtumise korraldamine Eestis), seminaride, koolituste korraldamine.